

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 7. julija.

—r.— Iz Heba se poroča, da je vlada premestila dva visoka uradnika, ki sta se bila udeležila banketa, na katerem se je slavil poslanec hebske kupčijske komore, vitez Plener. Le-ta gospod poslanec je tisti dan valil na vlado grofa Taaffeja najhujše napade in zvečer napravili so mu zaradi tega meščanje v Hebu slovesno pojedino, pri kateri se je po znanej navadi prav močno zabavljalo na ministerstvo in zdanjo vladno zistemo. Pri tej pojedini bila sta navzočna tudi prva uradnika v Hebu in jeden teh dignitarjev spozabil se je tako zelo, da je dvignil kupo ter napil hebskega mesta prebivalstvu, z željo, da bi harmonija, ki je isti večer vezala to prebivalstvo s c. kr. uradništvom, večna ostala. Pomen te napitnice nikakor nij mogel tajen ostati, in grof Taaffe je takoj opazil, kam je hotel visoki gospod uradnik mahiniti s svojo napitnico. Javno mnenje je torej odločno zahtevalo, da se kaj stori nasproti takej birokratični ošabnosti. Ker končno mora ponehati vsaka disciplina, če bode vsakemu uradničku dovoljeno, šale vganjati z zdanjimi ministerstvom ter mu napravljati v oficijalnej obleki fakijsko opozicijo. Ministerstvo je tudi takoj izprevidelo, da mora svojej avtoriteti na korist poslati oster odgovor v Heb — in čez noč je spustilo Damoklejev meč nad renitentna uradnika ter ju v kazen premestilo v Prago, kjer se bode uže za to skrbelo, da jima ne bode izraslo preveč nemško-liberalnega perja!

Vlada odkrila je pri tej priložnosti nekoliko tistega poguma, iz katerega pognal je zadnji Pražakov ukaz, ki je nemškim liberalcem bodeč trn v peti. Za tega delj zakričalo je vse levičarsko časopisvo tudi proti korekciji nemških uradnikov v Hebu ter pri tem naglašalo znane fraze o liberalstvu, svo-

bodi, prostej volji itd. Odgovor n. te tirade nij pretežak; ali zadostuje uže, če se obrnemo v preteklost nazaj, v tiste čase, ko so ustavoverni ministri davili uradnike, in to samo za tega delj, ker so se predrznili nekateri državni služabniki misliti slovansko. Ali pod grof Taaffejevo vlado ne zahteva se od nikogar, da bi zaradi državne svoje službe zatajeval nemško svoje mišljenje; po vsej pravici pa se zahteva toliko taktnosti od uradnikov, da pri jasnem dnevi ne napravljajo zdanjej vladi židovsko-liberal-ske opozicije! Bilo je pri hebskem slučaju vedenje vlade modro ter bode povsod rodilo najboljše vspehe. V prvej vrsti pa se bodo pokazali ti vspehi tudi po Slovenskem, kjer je imel grof Taaffe poprej mej uradništvom mnogo nasprotnikov. Ko je to ministerstvo pričelo svoje delovanje, bilo je mej našim uradništvom prav zelo vkoreninjeno mnenje, da bode živelo samo nekaj mesecev in da bode potem hipoma poginilo, kakor pogine tista muha, ki jej je oddelila usoda samo jeden dan življenja. Tiste dni bila je volitev v Ljubljani za državno zbornico. Kandidirala sta Dragotin Deschmann in vitez Schneid. Nekega dne prilezel je boječ uradniček k visokemu svojemu načelniku ter mu potožil svojo stisko, da ne vé, koga bi volil, ker ne vé, ali je Deschmann ali Schneid vladni kandidat. In visoki načelnik je odgovoril: „Deschmann a ist Regierungskandidat; die jetzige Regierung ist nur ein kurzer Schwindel.“ Ta izrek nam jasno osvetljuje naše razmere, in birokratično mišljenje o grofa Taaffeja pričetem vladanji! Tudi se je pripetilo, da je ravno isti visoki načelnik pri drugej volitvi dal svoj glas fakijskim oponentom, kar mu je bilo dano na prosto voljo. Ali s tem nij bil nasičen: Visoki gospod postavil se je pred volilno komisijo, dvignil volilni svoj listič s fakijskimi kandidati (ki so potem deloma propali) ter dejal ponosno: „Nicht nur eigenhändig

geschrieben, sondern auch eigenhändig unterschrieben!“ S to demonstracijo hotel je ošabni ta uradnik pokazati, da se ne boji vlade, in da jej oponira z vso svojo dušo! Tako ravnanje napravljati je moralo najslabše utise, ker toliko je gotovo, da so uradniki v prvej vrsti poklicani, da pomirujejo javno mnenje in da nijnajo nikakor poklica, z demonstracijami kaliti javni mir. Radi pa obstanemo, da so taki oponenti mej našim uradništvom zelo redke prikazni, in da je pri nas skoraj nemogoče, da bi se dobila dva uradnika, ki bi se predrznila tako obnašati, kot sta se obnašala onadva v nemškem Hebu. Vera in zaupanje navdaje vse naše uradništvo, in vlada grofa Taaffeja uživa mej njimi tisto avtoriteto, kot vsaka druga poprejšnja vlada. Ta vera, to zaupanje in ta avtoriteta pa se bode utrdila še veliko bolj, zdaj, ko slučaj iz Heba jasno pričuje, da ima vlada energično roko in da je nikakor nij volja dopuščati, da bi se uradniki šalili iz nje.

Poročilo

o LVI. odborovej seji „Matice Slovenske“

dne 5. julija 1882.

1. Predseduje dozdanji podpredsednik g. župan Peter Grasselli in navzočnih je razen njega še 17 odbornikov, in sicer gg.: dr. Jarec, Klun, Kržič, Levec, Marn, Pleteršnik, dr. Poklukar, Praprotnik, Robič, Senekovič, Svetec, Šuklje, Tomšič, Vavrč, Vilhar, Vodusek, Wiesthaler.

2. Predsednik pozdravi na novo v odbor izvoljene gospode, naznanil, da se je g. dr. Zupanec odpovedal odborništvu, da je odbornik g. dekan Grabrijan umrl in da dozdanja odbornika gg. V. Krisper in M. Močnik na njiju željo nijsta bila nič več izvoljena v odbor.

Odbor ukrene g. notarja dra. Zupanca, ki je

LISTEK.

Josip Mašek.

Prijatelju v spomin.

Ako prideš s človekom v dotiko, v katerem biva nenavaden duh, obdarovan z nenavadnimi močmi, ne spoznaš takoj v njegovem vsakdanjem obnašanji kaj posebnega. K večjemu zapaziš tam pa tam kaj čudnega, česar bi ti sam ne storil. Ali ko smo živeli s takim človekom dalje skupaj, ako se nam je odprla njegova duša, kmalu čutimo neko moč, ki nas sili opazovati ga, ki nas priklepa k sebi, da sam ne vemo kako in zakaj. In ako je tak človek zopet zapustil te, ako ga celo nij več mej živimi, — ti občutiš še dolgo, dolgo ono moč njegovega duha, ali občutiš tudi, da je nastala v tvojej lastnej duši neka praznosta, ki se ne da izpolniti. Da! posebno takrat se zavedamo, kaj nam je bil. Dokler je živ, morebiti si še malo nejevoljen, da te njegov duh nadvladuje, toda, kadar je mrtev, takrat se ne more srce ustavljati, da bi mu ne vsulo polnega priznanja, hvale in slave na grob.

Tako se je tudi meni godilo in se mi godi še

zdaj. Kako bi bilo mogoče, da bi se ne vzbujal živo v meni spomin na Te, mili prijatelj, ko po tisočih časopisov*) odmeva spomin strašnega onega požara, kateremu si tudi Ti, prijatelj, daroval svoje mlado življenje! V takih urah, ko se mi je zaupno odpirala Tvoja duša, sem lahko zapazil, da je uže zgodaj prevzela Tvojega duha neka misel, — misel postati neumrjočim. Še slišim Tvoje besede, katere si včasih, bodi si tudi le v šali izrekel: „Tako bode te govorili, ko mene več ne bo in dejali: to je Mašek rekel!“ — Zdi se mi, kakor da bi me Tvoj duh klical, klical izmej strašnega plamena, katero je končalo Tebi drago življenje: otmi me, otmi me! — Življenja oteti — Ti več ne morem in tega me Tvoj duh tudi ne prosi, ali tega me prosi Tvoj duh in Tvoj spomin: naj Te otmem popolnej pozablivosti.

Svet sicer nij videl slavnih del mladeničevih, katerega sem se namenil v malih potezah naslikati: in za to bi se marsikomu utegnulo čudno zdeti, da hočem o njem pisati. Ali naj mi nihče ne zameri, ker spolniti hočem le dolžnost zvestega prijatelja; njegovih del sicer naštevati ne morem; za taka bilo

*) Spisek ta je bil spisov... at, ko se je vršila na Dunaji pravda zaradi požara v R...

je njegovo življenje prekratko. Zato pa tudi ne bom opisoval prijatelja svojega kot imenitno osebnost, ampak kot značaj, osebnost, ki zamore sama na sebi marsikoga zanimati. Ko gledaš to sliko, nij ti treba ravno misliti, da je slika ta — slika Josipa Maškega, ampak da je slika nenavadnega človeka, in kot taka je res vredna, da si jo ogledaš.

Začel sem sicer poznavati tega svojega prijatelja še le, ko je došel v 5. gimnazijalni razred v Ljubljano. Njegova mladost mi tedaj nij tako znana, kakor oni čas, ki ga je preživel na višjej gimnaziji. Ali kakor vsak človek plemenitega srca, povedal je tudi Mašek rad kako črtico o svojej prvej mladosti. Zato so mi tudi njegova otroška leta dovolj znana. Spomini teh let so mu bili najmilejši in v svojej živjej domišljiji postal je v takih trenutkih pravi otrok. Smem pač reči, da je bila lepa njegova prva mladost. Rodil se je 4. svečana 1859 v mestu Radovljici. Kot mali deček se je odlikoval po svojej zgodnjej bistrumnosti in nenavadnej živosti. Povsod ga je bilo dovolj, vsa Radovljica bila je njegovo igrališče. Mej otroškimi igrami zbiral si je najraje bolj drznih in skušel v njih prekositi svoje tovariše. Dvojno veselje pa je posebno imel: jedno v cerkvi. V cerkvi ga je vse zanimalo; tukaj je dobival nje-

dozdaj uže toliko let vspešno delal v gospodarskem odseku, prositi, da še dalje ostane Matici odbornik, a gg. Krisperju in Močniku izreči pismeno zahvalo za njiju dozdanji trud v korist Matice Slovenske.

3. Predsednik prečita pismo g. vsučilišnega profesorja Kvičale, s katerim se toplo zahvaljuje, da ga je občni zbor izvolil za častnega družabnika „Matice Slovenske“ ter poudarja, da bode po svojih močeh vselej, kadar mu bode dana prilika, verno zagovarjal interese bratovskega naroda slovenskega.

Odbor ukrene, gospodu prof. Kvičali poslati krasno izdelano diplomu o njegovem častnem družabništvu.

4. Predsednik naznanja, da je slikar g. Franke v Kranji po naročilu naslikal portrēt Matičinega predsednika, pokojnega vit. dr. J. Bleiweis-Trsteniškega.

Odbor ukrene, da se krasno izdelane podobni oskrbi primeren okvir in da se slika obesi v Matičinej sobi poleg Tomanove in Costine.

5. Zapisnika o LV. odborovej seji in o poslednjem občnem zboru se ne prečitata, ampak ukrene se, da se v potrjenje društvenih zapisnikov v obče še denes izvolita dva stalna verifikatorja.

6. Na to se po kratkem razgovoru izvrši volitev društvenih funkcionarjev.

Izvolijo se (vsi per acclamationem):

za predsednika g. župan Peter Grasselli;

za I. podpredsednika g. prof. Marn;

za II. podpredsednika g. prof. Levec;

za blagajnika g. Ivan Vilhar;

za pregledovalca društvenih računov gosp. L. Robič;

za ključarja g. ravnatelj A. Praprotnik, in g. prof. Wiesthaler;

za verifikatorja g. katehet Ant. Kržič in g. prof. And. Senekovič.

7. V književni odsek se na to izvolijo gg. odborniki: Erjavec, Gregorčič, Hubad, dr. Jeglič, Klun, Kržič, Levec, Maru, Pieteršnik, Praprotnik, Senekovič, Stegnar, Šuklje, Tomšič, Urbas, Vavrū, Vodušek, Wiesthaler, Zupančič.

A v gospodarski odsek: Grasselli, dr. Jarec, Klun, dr. Poklukar, Robič, Tomšič, Villhar, dr. Zupanec.

Književni odsek se takoj ustanovi ter si gosp. prof. Marna izvoli za prvomestnika, kateri prvo sejo odsekovo skliče na soboto, 8. dan julija ob 5. uri popoldne.

8. V odsek za pregledovanje in pretresovanje sklepov, katere je zadnji občni zbor naložil društvenemu odboru, izvolijo se gg. Klun, Praprotnik, Pieteršnik, Svetec, Šuklje. Ta odsek mora poročati posebno o izpremembi društvenih pravil, o izdajanju narodnega blaga itd.

9. Predsednik poroča, da je g. prof. Janko Pajk

v Brnu Matici poslal dve razpravi: „France Preširen v ljubezni“, in „France Preširen kot filozof“. — Prof. dr. Jos. Pajek v Mariboru obljubuje, da do konca julija dovrši svoj spis o običajih štajerskih Slovencev. — Prof. Senekovič izroči odboru dr. Križanov spis „Fizikalčno-godbeno zvukoslovje“ ter pravi, da bode o njem poročal ustno v književnem odseku. — Prof. Levec oddá odboru svoj spisani referat o prof. Macunovem spisu: „Književna zgodovina štajerskih Slovencev“. — Dr. Svetina pošilja odboru svojo razsodbo o „Logiki“ prof. dra. Križana. — Vsi tukaj omenjeni spisi in poročila o njih kakor tudi Remčev prevod „Lovčevih zapiskov“ izročé se književnemu odseku v pregled in konečno razsodbo.

10. G. L. Robič poroča v imenu gospodarskega odseka, da Kōke na Dunaji zahteva za l. 1880. in 1881. 40 gl. skladnine, ker hrani plošče slovenskega atlanta. Izreče se želja, da bi se te plošče prodale. Prof. Marn predlaga, da naj se naprosi g. Cigale poizvedeti, kako je s to stvarjo. To se sprejme. — Odbornik Tomšič vpraša, kaj je s tistimi klišeji, katere je pred nekaj leti Matica posodila družbi sv. Mohorja za Erjavčovo knjigo „Domače in tuje živali.“ Naloži se gospodarskemu odseku tudi o tej stvari poizvedeti, kako je.

11. Prof. Šuklje predlaga: Ker je dozdanje literarno delovanje Matičino prepuščeno bilo preveč slučajnostim, izdela naj se natančen črtež o bodočem delovanju njenem. Odloči naj se, katere knjige naj Matica izdá v bodoče in naj si tem knjigam poišče spretnih pisateljev.

Odbor ukrene osnovo črteža prepustiti književnemu odseku, kateri naj o njem poroča odboru v prihodnji seji.

12. Prof. Marn predlaga, da naj se uradni zapisniki o odborovih sejah redno priobčujajo v „Novicah“ in ako bi „Novice“ tega ne hotele, v „Slovenskem Narodu“. Taka poročila so važna za vsakega književnega zgodovinarja; zatorej naj se priobčijo tudi še vsa dozdanja zaostala poročila.

Odbor to odobri.

13. Prof. Pieteršnik prosi, da bi Matica izročila uredništvu „slovenskega slovarja“ spise, katere hrani iz Cafove ostaline. — Dir. Praprotnik omenja, da veliko teh spisov je vzel na posodo gospod Božidar Raič.

Odbor ukrene izpolniti željo prof. Pieteršnikovo ter pisati gospodu Božidaru Raiču, da vrne izposojene spise.

14. G. Poznik Radivoj, ki je izmej letnikov prestopil mej ustanovnike Matičine, prosi, da bi se mu poslale uže poprej na svetlo dane knjige.

Odbor ukrene, da se ne samo temu družabniku, ampak sploh vsakemu, kdor iz letnika postane Matici ustanovnik, po-

šljejo vse knjige, kolikor jih ima Matica iz prejšnjih časov na razpolaganje.

Uredništvo „Kresovo“ prosi, da bi se mu poslal brezplačno 1 iztis Lavtarjeve „Geometrije“.

Odbor ukrene, uredništvom vseh slovenskih novin društvene knjige pošiljati brezplačno, da morejo o njih pisati ter jih občinstvu priporočati.

Tudi knjižnici graškega „Triglava“ se na njeno prošnjo pošlje 1 iztis Vodnikovih pesnij brezplačno.

G. Jožefu Zupanu, kaplanu v Tomaji, odpiše se, da je odbor hvaležno vzel na znanje, da je v svojem okraji prevzel poverjeništvu za „Matico Slovensko“.

Seja je trajala od 1/6. do 1/8. ure zvečer.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. julija.

Včerašnja „Wiener Ztg.“ objavlja imenovanje **dra. Karla Habietneka** za senatnega predsednika v najvišjem sodišči. Dr. Karel Habietnek bil je justični minister v Hohenzwartovem kabinetu, ali ko je bil odslovljen ta, moral se je umakniti iz državne službe tudi Habietnek, kajti Auersperg-Lasserjevo ministerstvo nij moglo rabiti tako odličnega Čeha in zanesljivega federalista. Slovanom prijazna vlada Taaffejeva pa je Habietneka odlikovala zapored, podelivši mu čast člana gosposke zbornice, tajnega sovetnika in podpredsednika državnemu sodišču. Zdaj imenovan je Habietnek senatnim predsednikom v najvišjem sodišči. Imenovanje to vzbudilo je v Čelih neizmerno veselje, potrdilo pa tudi z nova prijateljstvo mej kabinetom Taaffejevim in českim narodom.

Poroča se o nekakšnih preprih, ki da so nastali mej rusinskimi škofi v **Galiciji** in namestnikom grofom Potockijem. Namestnik pritožil se je zadnjič na Dunaji, da grško-katoliški nadškof Sembratovič na videz le dela v smislu vlade, skrivši pa s svojim konzistorijem vred pospešuje v rusinskem duhovenstvu agitacijo proti Rimu ter da tudi neče preklicati svoje okrožnice, pobijajoče papeževo pismo o reformah bazilijanskega reda. Grof Taaffe odgovoril je na to pritožbo, da je bojazen zastran razširjevanja agitacije opravičena, ter celo omenjal, da bi se po tem takem moral odstaviti metropolit. Ali nuncij Vanutelli je ugovarjal, da bi se to dalo težko izvesti, zatorej je obljubil apostolsko kurijo poprositi, naj se odpošlje v Galicijo poseben legat, da preišče to zadevo. Za legata poverili so škofa iz Albanije, P. Malčinskega, njega dni generalni vikar za bolgarske dežele; te dni pride v Lvov. Kakor „Dziennik“ poroča, podal se bode Sembratovič še ta teden v Rim ter bo papežu izročil spomenico v imenu rusinskega duhovenstva. Namestnik grof Potocki je pri onej priliki tožil tudi rusinskega škofa v Premišlu, Stačnickega, v čegar imenu se je razglasal pastirsk list, razkladajoč zatiranje Rusinov v Galiciji in latinizatorsko delovanje iz Rima sèm.

Vnanje države.

Iz **Petrograda** poroča „Voss. Ztg.“ o velikem strahu na carovem dvoru vsled z nova v palači najdenih razstrelil. Tolstoj da je dobil mnogo

gov duh največ hrane, in cerkvena opravila so mu bila najljubša. Kakor hitro je smel, začel je streči pri altarji in bil kmalu prvi „ministrant“. — Kolikokrat je pozneje govoril o tej srečnej dobi, ko je mogel, „kot nedolžen angeljček hiti pred altarjem!“ — Zato pa sta mu tudi g. župnik in mežnar marsikaj dovolila, kar drugim nij bilo dovoljeno. Stopiti v farovž, hoditi k gospodu, to je smel on, kadar je hotel, itd. Najbolj pa ga je veselilo to, da je smel zvontiti. Prav zgodaj uže je čutil do glasbe veliko veselja in tudi zato mu je bila cerkev priljubljen kraj. Ves pa je bil iz sebe, kadar so prišli godci v Radovljico. Tudi je bil neločljiv spremljevalec takih, ki so z orgljami, z vrtalom hodili od hiše do hiše. Tako se je budilo vedno bolj veselje do glasbe. Zamogel je tudi to veselje uživati pri harmoniki, katero je imel oče njegov in katero je oče sam znal ubirati. Ali tudi na klavirji se je vadil uže kot majhen otrok; menim pa, da le bolj igraje, nego v resnem redu. —

Ko je začel v sedmem letu hoditi v šolo, je hitro pokazal veliko nadarjenost. Odlikoval se je pred drugimi v šoli, in kadar je bilo treba pri kakaj slovesnosti srčnega dečka dobiti, precej so izbrali Mašek. Zraven tega namreč, da je bil bister, bil

je tudi kaj srčen deček, katerega nij nič spravilo v stran. Po svojej živosti, ki je bila neusahljiva, je bil posebno sposoben za deklamacije in mimična prikazenja.

Z lepim upanjem so ga smeli poslati starši v 4. razred ljudskih šol v Kranj, kjer je leto pozneje stopil v latinske šole. Spričevala pričajo, da se je vedno odlikoval na prvem mestu. Veselje je imel za vse predmete in tudi v vseh jednako napredoval. Najraje pa se je učil na pamet pesnic, katere je mično deklamoval. Imel je posebno hiter spomin, s katerim si je pridobival, česar se je lotil, kakor bi bil vlivat vase. Usoda pa je hotela, da se oče nij mogel veseliti svojega nadarjenega sina, ker mu je umrl v tem času. — V Kranji se je začel pravilno učiti glasbe in sicer klavirja. Kazal je kmalu veliko nadarjenost. Ne morem sicer reči, da je bil rojen umetnik, ali imel je gibnega duha, ki je lahko povsod pridobil si katero si bodi spretnost, tako tudi v muziki. Po dokončanem 4. gimnazijalnem razredu igral je tudi bolj težavne komade lahko in urno.

Kako se je razvijal njegov duh v tej dobi? Res, razvijal se je in sicer hitro in kolikor zamorem sklepati iz njegovega poznejega življenja — tudi pravilno. Ali, nij manjkalo pilik, ki so ga od-

vračevale od ravne poti. Kdor ima pred očmi svoje življenje in življenje svojih bližnjih prijateljev, mora priznati, da nadarjenost nij vselej — da! skoraj redkokrat — mladeniču v korist. Živ, bister, močan duh hrepeni le dalje in dalje: domišljija mu donaša vsakovrstnih mislij, ki so drugim čisto nepoznane in kadar se ga loti morebiti kaka strast, veliko preje uniči nadarjenega, duševno zmožnega mladeniča, kakor manj nadarjenega tovariša. Uzrok je lahko najti. Velik duh je v vseh rečeh bolj velik, nezmeren, nenasitljiv v dobrem, kakor tudi v hudem. Zato bi morali odgojevalci posebno skrb imeti za zmožnejše gojence, kajti tem preti veliko več nevarnosti, kakor drugim.

Kako je bilo z Mašekom? Jedna strast, ki se ga je lotila uže tačas, je bila, da je mnogo, mnogo čital. Kjer je mogel dobiti povesti, potopise, romane itd., izposodil si jih je. Kaj se je zgodilo? Izgubil je za vselej zdaj tisto ravnotežje na poti svojega življenja, ki zamore človeka varno dovesti do trdnega namena. — Romani okužijo fantazijo ali jo vsaj preveč vnemajo, zmedejo zdrave nazore o življenji, vnemajo človeka za nepotrebne ali celo škodljive strani v človeškem življenji; trezni, naravni razum oslabi in izgubiva svojo moč. — Mašek je

pretekih pisem in je za tega delj poslal svojo družino preko mej; pred njegovo hišo in pa pred Po-bedonoševo da stoji mnogoštevilna straža, ker se je bati nihilistov.

Z Bolgarskega: Novo ministerstvo sestavljeno je tako-le: general Sobolev je ministerski predsednik in ima notranje posle, Vulko-vič vnanje in za zdaj javnih zgradb posle, general Kaulbars vojno, Dimitrij Grekov justico, Na-čević finance in Teoharov za nauke.

Glede **Egipta** stoje stvari, kakor so stale. Vse čaka še na sultana. V včerajšnji seji konfe-rence storil se je baje določen sklep zastran sul-tanovega posredovanja v Egiptu. Anglija pa uže rožlja z orožjem in admiral Seymour je dal včeraj vedeti egiptovski vladi, da bode koj začel bombar-dirati, kakor hitro ne nehajo utrjevati in oborože-vati luke. Torej jedna puška v luki pred Aleksan-drijo izpremeniti zamore ves položaj, gotovo ne v dobro sultanovo, ki še vedno pričakuje čudeža iz nebes.

V ponedeljek predlagal je Gladstone v **an-gleškej** spodnji zbornici, naj se O' Donell izključi iz zbornice za 14 dni, ker je v sobot-nej seji vzkliknil: „To je sramota!“ O' Donell se je zagovarjal, a Gladstonov predlog je obveljal s 151 glasovi proti 30. To je bil epilog dveintrideset-urnej, „dolgej“ seji.

Iz mestnega zbora ljubljanskega

4. julija.

(Konec.)

Dr. Zarnikov predlog se glasi:

Slavni mestni zbor naj sklene: Šolskemu od-seku naj se izroči v pretres sklep:

Deželnemu šolskemu svetu naj bi se oddala prošnja s temi nasveti:

1. V vseh razredih deških in dekliških mest-nih ljudskih šol naj bode odslej učni jezik za vse predmete slovenski jezik.

2. Nemški jezik naj bi se na podlagi sloven-skega materinega jezika začel poučevati v III. razredu s slovenskim učnim jezikom.

3. Poučevanje v nemškem jeziku (poleg slo-venskega) naj bi se od III. razreda naprej po vseh razredih nadaljevalo in izvrševalo tako, da bi n. pr. dečki iz IV. razreda mogli prestopiti v I. razred kake srednje šole ali v meščansko ali v obrtno šolo s slovenskim učnim jezikom, kjer pa je nemški jezik obližaten predmet.

Dr. Zarnik pravi, da je njegov predlog le „restitutio in integrum“, kajti namerava le to, kar je bilo uže veljavno leta 1870, ko je namreč deželni šolski svet sklenil naznaniti po okrožnici, da je slo-venski jezik učni jezik v vseh ljudskih šolah na Kranjskem, izimši šole v Kočevji in Weissenfelsu. Nemški jezik smel se je učiti v ljudskih šolah še le potem, ko so učenci v materinem jeziku dobro izurjeni bili v branji in pisavi. Po tej okrožnici ravnalo se je v vsej deželi in tudi v ljubljanskem mestu. Pozneje je pa nadzornik ljubljanskih ljudskih šol izumil, da se učenci v ljudskih šolah nemščine

sicer vedno ohranil prav trezen razum; njegova sodba o življenji, o dogodljajih, o spisih nij bila nikoli pre-napeta ali neprikladna. Toda izgubil je resnobo ali tisto moč, ki jedino prav obrača zmožnosti in darove. — Na vse strani hotel je obogatiti svojega duha; ali manjkalo mu je prave zmernosti in tudi vztrajnosti. V obeh potrebah bi mu bil pomagal dober vodnik, ko bi mu ga bla dala pre-vidnost; ali žalibog, da ga nij imel. Ker je mnogo bral, postal je zgodaj kratkoviden. Privadil se je precej laščine in se lotil tudi francoščine. Pravil mi je, da se je začel tudi turškega jezika učiti, kar jasno kaže, da se ga je polotila nezdrava želja, skazovati se v nenavadnih stvareh. Še nekaj dru-zega mu je popačilo obilo branje romanov — nje-govo ljubezen do cerkvenih stvari. Postal je prav bladen; otroško njegovo veselje je izginilo in le ostalo kot prijeten spomin. — Tako dela branje; v takej družbi izgine marsikom veselje do prej priljubljenih predmetov, ako so tudi zelo imenitni.

Izvrstno dokončal je 4. gimn. razred, bil ve-selje svojim učenikom in zdaj je bilo treba misliti dalje. Bil je vzprejet v Alojzjevišče v Ljubljani, re-šen za nekaj let skrbi za vsakdanjost mej učenjem.

(Dalje prihodnjič.)

učé premalo in se zaradi tega obrnil na mestni odbor, kateri je tudi leta 1877 sklenil prošnjo na deželni šolski svet, naj se poučuje v mestnih ljud-skih šolah v nemškem jeziku ne še le v tretjem, nego uže v drugem razredu. Tej prošnji je deželni šolski svet se ve da zadostil in predpisala se je nemška slovnica Heinrichova, jako praktično sloven-sko-nemško slovnico pa so morali učitelji popustiti. A pričel je pihati drug veter, in ravno pod istim nadzornikom je konferenca ljubljanskih učiteljev sklenila, da se uvede zopet prej odstranjena slo-vensko-nemška slovnica, kar je popolnem naravno, kajti tuji jezik se more poučevati le na podlagi materinega jezika, to je za vse pametne ljudi jedi-no pravo pedagogično načelo bilo in bode ostalo vekomaj. Narobe je bilo le leta 1848 pod Metter-nichovo vlado, pod katero se je nemški jezik vbiče-val uže v tretjem razredu takratne normalke, v ka-terej je bil nemški jezik za vse predmete učni jezik. V ljudstvu slovenskem se je taisti čas udomačil pre-govor, da je tretji razred, tako zvana „obere“, naj-težji, kdor tistega srečno prebije, temu nij skrbi priti tudi v „lemenat“. In zakaj to? Ker se je prej poučevalo še nekoliko slovensko v drugem razredu normalke, a v takratnem tretjem razredu normalnih, zdaj četrtem razredu ljudskih šol je bila pa na mah vsa slovenščina odrezana in jedino veljavna le nem-ščina. Govornik pravi, da on in njegov sošolec, zda-nji profesor Erjavec, jeden prvih slovenskih in jugo-slovanskih pisateljev, sta skusila te baže nenaravni pouk sama na sebi. Profesor Erjavec nij bil malo nadarjen učenec, ali facit je bil, da sta on in go-vornik koncem leta oba vjela svoj „cvajer“ in sta morala razred ponavljati samo iz tega uzroka, ker nijsta razumela nemški. Dr. Zarnik zatrjuje, da se v vsem svojem življenji nij toliko učil, ali kakor se pravi „büßal“, kot takrat, ko je bil v tretjem raz-redu, a vse brez vspeha. Ob štirih zjutraj spravili so ga starši na noge in do 7. ure vbijal si je v glavo nemške stavke, a vse zastoj, ko je prišel v šolo, pozabil je bil vse, ravno tako, ko bi se mestni odborniki naučili kaj v kitajskem ali v turškem je-ziku na pamet, n. pr. kako suró kurana, ne bi čez malo časa znali ničesa. In po tem načinu poučev-anja ponesrečilo se je mnogo izvrstnih talentov, kateri so morali študije popustiti za večne čase. A to je bilo v Metternichovih časih vse jedno, kajti takrat je veljalo načelo, da preveč učencev ne sme študirati, da ne vzraste preveč inteligencije. Dan-denes pa je to vse drugače, dandenes nij ljudska šola za to, da bi učenca vzgojila, da pohodi razne fakultete, ampak da se omika za praktično javno življenje, in to se zamore le na podlagi materinega kot učnega jezika. Da je to trebs, skusili so tudi zdanji mestni ljudski učitelji, zato nijso glasovali zgolj iz narodnega nagona za to, da se vpelje zopet prejšnji red poučevanja na ljudskih šolah, ampak zato, ker so iz lastne skušnje uvideli, da se po zda-njem potu, ako hoté delovati res vspešno in v prid mladine, dalje ne ide.

Dr. Schaffer pravi, da neče denes dalje go-voriti, ker bode itak predlog izročen šolskemu od-seku. Sicer bi bil on za to, da se zavrže predlog precej a limine. Na dalje pa bode govoril, ko pride poročilo o predlogu od strani šolskega odseka.

Dr. Derč opomni na izrek Dežmana v zadnji seji, kateri je trdil, da je zaradi tega, ker je obrt-nijska pripravljavna šola v Ljubljani dobro obiskana, ljudsko šolstvo na jako nizkej stopinji, da se učenci premalo naučé. Kdo pa je kriv, da pridejo dečki z nepopolnim znanjem v mesto, kakor ravno vbijanje nemščine v večrazrednih šolah na Kranjskem, katero so po najnovejšem ukazu deželnega šolskega sveta prične uže v drugem razredu. Namestu da bi se slovenski učenec izobraževal na podlagi materinega jezika, ka-tero načelo zagovarjajo vsi pametni pedagogi, muči se z brezvspešnim vbijanjem nemščine. Gospod Dež-man pa ima staro navado, da od istega časa, kar je obrnil svojemu slovenskemu narodu hrbet, vsako priliko porabi, da pobere kakšen kamen in ga vrže nanj, da bi ga osmešil. Jaz pa vprašam: čemu je šola, če nij prav, da hodi veliko učencev v njo, go-tovo je boljši, da hodijo v šolo, kot da bi ne ho-

dili. Kar se tiče družega surovega napada Dežma-novega v znanem umazanem lističi, pravi dr. Derč, da se mu za to spodobno zahvaljuje.

Dr. Schaffer pravi, da dru. Derču šolske razmere nijso znane, da v to šolo hodijo večinoma dečki, ki pridejo z dežele in tam so vse šole slo-venske.

Dežman jako srdit meni, naj bi bil dr. Derč odgovoril v zadnji seji, da je to jako čudna me-toda, o pravem času molčati, potem pa njemu ne-opravičene stvari predbacivati, da kamne meče na slovenski narod.

Mestni odbornik g. Hribar odgovarja dr. Schaf-ferju, da na deželi imajo na mnogih krajih 3 in 4 razredne šole, in po ukrepu deželnega odbora mora se v vseh teh šolah uže v drugem razredu nemščina učiti. Kar se tiče vprašanja, je li veselo znamenje, da obiskuje veliko učencev obrtno pripravljavno šolo, pravi g. Hribar, da je popolnem mnenja dr. Derča, kajti bolje je, da mojstri pošiljajo dečke v šolo, kakor pa, da bi isti pohajkovali in po cestah igrali za denar. Predlog dr. Zarnika izroči se potem šol-skemu odseku in javna seja mestnega odbora se sklene, pa prične tajna.

Domače stvari.

— (Pevsk večer.) V soboto dne 8. t. m. priredi pevski zbor ljubljanske čitalnice „pri avstrij-skem caru“ na sv. Petra cesti pevsk večer na ko-rist po toči poškodovanim na Gorenjskem. K temu vabijo se vsi prijatelji petja najuljudneje. Vstopnina 20 krajcarjev.

— (Iz Podsrede) se nam piše: V okolici našega trga goreli so zvečer 4. julija kresovi v čast našima blagovestnikoma ss. Cirilu in Me-todu.

— (Vabilo.) Prihodnjo nedeljo 9. t. m. bosta praznovali slovenska narodna čitalnica pa slovensko bralno in podporno društvo v Gorici god ss. Cirila in Metoda, slovanskih apo-stolov in patronov bralno-podpornega društva s slo-vesno sv. mašo in pridigo na Kostanjevici ob 10. uri, h katerej svoje društvenike uljudno vabita odbora slovensko narodne čitalnice pa slovensko bralnega in podpornega društva. Popoldne ob 6. uri bo domača zabava pri „zlatem križi“ (pri Lizi ali pri Jozelnu), h katerej so vabljeni društveniki obeh narodnih dru-štev, ki smejo tudi poštene goste seboj pripeljati.

— (Zadnje zborovanje v tem tečaju ima društvo „Triglav“) v soboto 8. julija v gostilni „zur alten Bierquelle“ (Badegässchen). Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje g. Gabrona (IV. del). 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Poročilo knjižničarjevo. 6. Slučaj-nosti. Gostje dobro došli! Začetek ob 8. zvečer.

— (Eksekutivnih dražeb) kmetskih po-seev na Štajerskem objavila je uradna „Grazer Zeitung“ v jednej številki 90, čitaj: devetdeset!

— (Spremembe v lavantinskej škofiji.) G. Anton Vraz prestavljen je kot kaplan k sv. Mar-jeti na Pesnici, g. Janez Čagran pa v Kamco. Mah-renberska župnija je razpisana.

Vabilo k tretjemu letošnjemu izletu „Sokola“ v Litijo in Šmartno v nedeljo dne 9. julija 1882. l. — Red: „Soko-lovci“ zbirajo se v polnej društveni opravi do 5. ure v jutru na kolodvoru južne železnice ter se odpeljejo z mešanim vla-kom v Litijo. — V Litiji je zajutrek pri g. Koblarju, potem pa izlet v Šmartno, kjer se bode siožila sv. maša, pri katerej bode pel iz pri-jaznosti jeden oddelek slav. pevskega zbora ljubljanske čitalnice. — Po maši izlet na krasni Wageus-berg. — Ob 1. uri skupni obed pri g. Jakliču v Šmartnem in potem splošno radovanje s petjem, godbo, plesom in drugimi zabavnimi igrami. — Preko 7. ure na večer odhod iz Šmartnega v Litijo in od tu z mešanim vlakom zopet nazaj v Ljubljano.

K temu izletu vabi čč. gg. pevce ljubljanske čitalnice in „Sokolovce“, kakor tudi drugo občinstvo najuljudneje odbor „Sokola“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Ptuj 6. julija. Pri učiteljski konferenci v Ptuj se je s 33 proti 21 glasovom sklenilo, naj se v narodnih šolah drugi deželni jezik ne poučuje.

London 7. julija. „Times“ poročajo: Poveljnik v Aleksandriji odgovoril je na ultimatum Seymourov, da se nij in se ne bode podvzelo nič sovražnega. Seymour odgovoril je, da bode proti ponovljenju utrjevanj postopal strogo. „Daily News“ menijo, da se je utrjevanje fortov v Aleksandriji ustavilo zaradi strogega telegrama sultanovega.

Carigrad 7. julija. Konferenca določila je tekst povabila na Porto, naj Turčija posreduje v Egiptu pod gotovimi pogoji.

Dunajska borza

dné 7. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77	gld.	25	kr
Srebrna renta	78	„	—	„
Zlata renta	96	„	10	„
1860 državno pesojilo	131	„	25	„
Akcije narodne banke	827	„	—	„
Kreditne akcije	327	„	25	„
London	120	„	50	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	57 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	67	„
Državne marke	58	„	85	„

Darila za „Národní Dom“.

II. izkaz „prvega kluba za nabiranje prostovoljnih doneskov za „Národní Dom“ v gostilni „pri avstrijskem caru“ v Ljubljani:

Prenesek	247	gld.	22	kr.
pušic:				
Doneski iz sledečih				
V gostilni „pri avstrijskem caru“	9	gld.	—	kr.
V gostilni pri Maliči	4	„	95	„
„ „ Auerji	3	„	50	„
„ „ Druško-viči vulgo „Figabirtu“	3	„	65	„
V gostilni pri Mlinarji	5	„	60	„
„ „ Urbančku	—	„	70	„
„ „ Slovši	1	„	70	„
Igralci „domino“ v kavarni „Valvazor“	31	„	84	„
V gostilni pri g. Baudeku v Udmatu	3	„	30	„
Vkufe iz pušic	64	„	24	„
Prostovoljni donesek od gg. članov kluba	167	„	16	„
Član g. Kaiser nabral v Zagrebu	22	„	50	„
Stava Knez-Peterca	10	„	—	„
Vkufe	511	gld.	12	kr.

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1,
ordinira v vseh
zobnih boleznih
in postavlja zdaj
umetalne zobe in zobovje
dobro in brez bolečin. (77—42)

Hiša se proda,

nova, s 4 sobami, z živinskim hlevom in s 470⁰ obsezojočim vrtom, na opekarske cesti v Trnovskem predmestju št. 7. Na polovico plačila bi se nekoliko časa počakalo.

Janez Turšič.

Potujoči
po kupčiji s šivalnimi stroji, za to sposobni, se vzprejemo.
Ivan Jax,
v Ljubljani.

Za učenca ali praktikanta

vzprejme se v večji prodajalnici specerijskega in mešanega blaga mladenič, 14 do 15 let star, iz poštene hiše doma, s potrebno vednostjo iz dobro dovršenih šol in učen slovenskega in nemškega jezika.
Povprašati in poizvedeti se zamore pri J. W. Stedry-ji v Ljubljani. (443—1)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji Kothejeve zobne vode
I steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.
J. G. Kothe,
umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.
(144—19)
V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarni Jul. pl. Trnkoczyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Umri so v Ljubljani:

5. julija: Meta Rak, železniškega sprevodnika žena, 36 l., Kapiteljske ulice št. 13, za črnimi osepnicami.
6. julija: Marija Krez, postreščekova žena, 37 l., Merosodne ulice št. 1, za osepnicami.
V vojaški bolnici:
5. julija: Jožef Gmerk, pešec, 21 l., za trebušno vročinsko boleznijo.

Tujci:

6. julija.
Pri Slonu: pl. Troyer iz Reke. — Walleman iz Trsta. — Berman, Hirschsohn iz Gradca.
Pri Malčić: de Luča iz Zagreba. — Bohac z Dunaja. — Rauch iz Pulja. — Preiss z Dunaja. — Klinar iz Novega mesta. — Steher iz Trsta.

C. in kr. najvišje priznanje.

Zdravilišče Gleichenberg

Zlata kolajna Pariz 1878.

na Štajerskem.

Jedno vozno uro od postaje Feldbach ogrske zahodne železnice.

Začetek sezone dné 1. maja.

Začetek grozdnega zdravljenja začetek septembra.

Alkalično-muriatične in železne kislíce, kozje mleko, inhalacije z mlekom, smrekovimi bocki in studencasto slanico, ogljeno-kisla kopelji, jeklene kopelji, kopelji v sladki vodi, kopelji od smrekovih bock, mrzla polna kopelji z upravo za zdravljenje z mrzlo vodo.

Johannisbrunnen pri Gleichenbergu.

Najzvrstnejša in najzdravejša hladilna pijača: ker ima veliko proste ogljene kislíce, pospešuje prebavljenje valed tega, ker ima dosti dvojno ogljeno-kislega natriona in domače soli in njima apnenskih zavez, obtežujočih želodec, zato se Johannisbrunnen posebno priporoča pri boleznih v želodci in mehurji.

Dobiva se v vseh večjih trgovinah z mineralno vodo. (212—9)

Zaloga v Ljubljani pri Petru Lassniku.

Vprašanja in naročila voz, stanovanj in rudnic pri ravnateljstvu vodnjaka pri Gleichenbergu.

Bergerjevo medicinično

milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, krovčeni in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncentracije smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole ter paziti na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerín-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—13)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarnih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Wario. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečný.

Hitra in gotova pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, vpliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bjevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krvnem natoku, hemeroidih, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja eso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega vpliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Vaše blagorodje!

Čutim se dolžnega, da Vam izrečem najboljšo zahvalo. Za februarja uže boleham na želodčni bolečini, zjedinjeno z neapetitnostjo in brezmirnimi nočmi. Obiskal sem uže mnogo zdravnikov brez uspeha. Le po moči „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ sem zopet opomogel, vplival je čudovito. Vsi moji znanci v tem kraju morejo to pričati in se čudijo nad mojim apetitom. Do zdaj sem si naročil tretjo steklenico pri gospodu Neusteinu v Pankengasse. Prosim Vas, da to moje spričalo po resnici objavite. Še jedenkrat presrečno zahvalo.

Spoštovanjem
Peter Springer,
vrtar v Gorenjem Sv. Vidu pri Dunaji,
Auerhofgasse 2.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne E. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kameniku: Jos. Močnik, lekar. V Kranju: K. Šavnik, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrske imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo, gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmati tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obstavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper otekline po prehlajenji in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper otekline, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojé; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, otekline, ukošćenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škaticah po 25 in 35 kr. (142—10)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.